

Сучасні умови, орієнтація України на європейській освітній простір потребує визначення пріоритетних завдань фахової передвищої освіти. З метою підвищення якості підготовки молодих фахівців з менеджменту більшої уваги слід приділяти формуванню як професійних навичок, затребуваних на ринку праці, так й універсальних компетенцій, таких як уміння планувати і проєктувати власне навчання, час, життя.

Традиційно освітній процес передбачає застосування таких видів навчальних занять, як лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття. Комплексне застосування цих форм навчання дає можливість формування базових знань, вмінь та навичок у межах певного напрямку. Однак важливим є не тільки їх наявність, а й здатність застосувати в практичній діяльності. Одним із напрямків удосконалення освітнього процесу майбутніх менеджерів є активне застосування сучасних форм навчання, а саме тренінгу.

Останнім часом у працях науковців значна увага приділяється впровадженню активних методів навчання в освітній процес підготовки майбутніх менеджерів (О.В. Аксьонова, Л.І. Бондарева, О.О. Вербицький, А.С. Нісімчук, І.М. Носаченко), зокрема тренінгової підготовки (Г.О.Ковальчук, О.В. Куклін, Т.Б. Поясок, О.І. Щербак). Незважаючи на наявність значної кількості наукових досліджень, проблема розробки методичних прийомів та засобів проведення навчального тренінгу у підготовці майбутніх менеджерів потребує детальної роботи.

Навчальний тренінг розглядається як активна навчальна діяльність здобувачів освіти, під час здійснення якої майбутні фахівці виконують тренінгові вправи, адаптовані до майбутньої професійної діяльності, під керівництвом викладача-тренера на основі спеціально підготовлених інструктивно-методичних матеріалів відповідно з сучасними вимогами професійної діяльності.

Основними завданнями тренінгу є: 1) Завдання мотивування та формування позитивних ставлення до майбутньої професійної діяльності, що пов'язане з необхідністю сформувати в учасників тренінгу бажання засвоїти нову для них управлінську діяльність побачити в ній смисл для себе, усвідомити її цінність. 2) Завдання формування системи уявлень майбутнього менеджера. 3) Завдання формування умінь.

Зазначимо, що головною метою будь-якого тренінгу є не тільки набуття нових знань і навичок, а й формування комунікативних умінь, навичок взаємодії, спілкування, уміння розуміти і стимулювати до розуміння інших членів групи.

Упровадження тренінгових технологій у процес підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з менеджменту до управлінської діяльності визначаємо як комплекс логічно послідовних тренінгових вправ, спрямованих на закріплення знань, розвиток у майбутніх менеджерів особистісних характеристик, відпрацювання вмінь і навичок, що забезпечують їхню готовність до управлінської діяльності. Запропоновані технології містять навчальний, соціально-психологічний, комунікативний, асертивний, управлінський тренінгові блоки.

Тренінг – це ефективний засіб засвоєння професійного досвіду майбутніми менеджерами ще в період навчання.

Таким чином, за результатами використання тренінгових методик майбутні менеджери зможуть не лише аналізувати сам процес управління, а й набувати знань, відпрацьовувати навички та компетенції для вирішення управлінських завдань, працювати над розвитком свого лідерського потенціалу. Тренінг як методика навчання допоможе визначити потреби, поставити цілі та знайти ефективні способи їх досягнення.

РЕСУРСИ ІНФОГРАФІКИ У ЗМІСТІ КУРСІВ ІСТОРИЧНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

*Малієнко Ю.Б., к. пед. н.,
старший науковий співробітник,
відділ суспільствознавчої освіти,
Інститут педагогіки НАПН України
(Київ)*

Анотація

У тезах розкривається актуальність використання інфографіки в освітньому процесі, зокрема у формуванні ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів/учениць змістом курсів історичної та громадянської освітньої галузі.

Постановка проблеми

Українська школа XXI століття стрімко акумулює досягнення інформаційної революції, адаптуючи їх до потреб освітнього процесу. Тому перед сучасною освітою стоїть завдання зробити процес набуття учнями навчальної інформації ефективним, умотивованим і суб'єктивним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що інфографіка є предметом багатовекторних досліджень і розглядається загалом як інструмент, за допомогою якого складна для дитини інформація візуалізується та подається комплексно і чітко. В українській науково-методичній літературі інфографіка репрезентується як: ефективний засіб навчання/активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках історії (О. Вовк, С. Драновська, С. Панченко); чинник Нової української школи (Л. Паршукова); частина дистанційного навчання (І. Голуб). Водночас системних досліджень, присвячених специфіці інфографіки у різних освітніх галузях, зокрема історичної та громадянської, недостатньо.

Основний матеріал

Інфографіка – поліфункціональний освітній інструмент, що дає змогу вчителю/вчительці унаочнити, увиразнити історичний/громадянознавчий контекст, структурувати відповідну навчальну інформацію, адаптувати її до вікових особливостей дитини, сприяти формуванню ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів/учениць.

Принагідно зазначимо, що у підручниках історії та громадянської освіти нового покоління інфографіка використовується здебільшого як практики візуалізації запропонованого матеріалу.

Ресурси інфографіки щодо формування ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів/учениць суголосні вимогам Державного стандарту базової середньої освіти. Ми пропонуємо використовувати їх на будь-якому етапі уроку історії/громадянської освіти: мотиваційному (залучення дитини до роботи), опрацюванні/узагальненні основного матеріалу (унаочнення важливої інформації), рефлексивному (підтримка самооцінки учнів/учениць).

«Мовою» інфографіки є схеми, таблиці, графіки, діаграми, малюнки, піктограми, карти, тексти тощо, які поєднані між собою для оптимального представлення певного періоду минулого/сьогодення, відповідних подій, явищ, процесів та ін.

За влучним висловом одного з фундаторів інфографіки Едварда Тафті, інформація – це сукупність різних сутностей. Тому у специфічно історичній/громадянознавчій змістовій класифікації виокремлюємо такі складники інфографіки:

- картографічний – представлення на картах, картосхемах різнобічної історико-просторової інформації;
- хронологічний – відтворення історичного часу (спіралі, графіки, шкала часу та ін.);
- фактологічний історичний/громадянознавчий – візуалізація інфографічними засобами основних історичних подій, явищ, процесів, особливостей культури, життєдіяльності людини/ідей, спільнот, соціальних практик, життя у соціумі тощо;
- 3-D – представлення історичного/громадянознавчого контенту засобами 3-D технологій.

Висновки

Застосування ресурсів інфографіки модернізує навчання історії та громадянської освіти, активізує дослідження учнями/ученицями минулого і сьогодення, уможливорює розвиток критичного, творчого, візуального мислення, уміння конструктивно співпрацювати, ініціативності та впевненості в собі.